Yargıtay 6. HD E.2025/1071 K.2025/2115 (21.05.2025)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

6. Hukuk Dairesi 2025/1071 E. , 2025/2115 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 23. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/1672 E., 2025/88 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : Ankara 3. Asliye Ticaret Mahkemesi

SAYISI : 2022/168 E., 2024/362 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekilince temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hakimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü.

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin ... İnşaat A.Ş'nin ihraç etmiş olduğu XS0558618384 kodlu, 10.11.2015 vadeli, %9,5 yıllık getirili 200.000,00 USD itibari değere sahip tahvili satın aldığını, tahvilin, hali hazırda Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. Euroclear saklama kuruluşunda müvekkiline ait bulunan ... numaralı hesapta saklandığını, vade tarihi geçmesine rağmen müvekkiline hiçbir kupon ödemesinin yapılmadığını, davalı şirket aleyhine iflas takibi başlattıklarını, davalı şirket tarafından ödeme emrine itiraz edildiğini, itirazın haksız olduğunu ileri sürerek davalının takibe itirazının kaldırılarak iflasına karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; müvekkili şirketin 10.11.2020 tarihli uluslararası tahvil sözleşmesi ve ekleri ile Lüksemburg'da tahvil ihraç ettiğini, tahvil sözleşmesi ve ekleri gereğince tahvili elinde bulunduranların tahvil sözleşmesinin şartları ile bağlı olduklarını tahvil sözleşmesinde tahvillerle ilgili dava, hukuki eylem ve işlemleri incelemeye ve çözümlemeye İngiliz Mahkemelerinin yetkili olduğu ve İngiliz Hukukunun uygulanacağının kararlaştırıldığını, davacının iflas talebinin dinlenebilmesi için öncelikle alacaklı olduğunu ispatlaması gerektiğini, alacak ispatının ancak tahvil sözleşmesi uyarınca İngiliz Mahkemelerinden İngiliz Hukuku'na göre alınan bir mahkeme kararı ile olabileceğini, alacağın zamanaşımına uğradığını, yine tahviller konusunda işlem yapma yetkisinin ancak tahvil sözleşmesinin tarafları ve orada yetkilendirilen yabancı finans kuruluşları olduğunu, davacının alacak iddiasını, Yapı ve Kredi Bankası A.Ş'den edinilen geçmiş tarihli adi nitelikli belge nüshasına dayandırdığını, bu belgenin alacağın varlığını ve davacının davaya konu tahvilin yetkili hamili ve talep yetkisine haiz olduğunu ispata yeterli olmadığını, savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile taraflar arasında ticari ilişki bulunduğu, tahvil ana para alacağı için 10 yıllık, faiz yönünden 5 yıllık zamanaşımı süresinin geçerli olduğu, bu nedenle davalı vekilinin husumet ve zamanaşımı itirazının yerinde olmadığı, İflas hukuku ile ilgili kurallar devletin egemenlik hakkına ilişkin olup, kamu düzenini ilgilendirdiğinden taraflarca uygulanacak hukukun seçiminin yapılamayacağı, Ankara 1. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2021/69 Esas, 2022/650 Karar sayılı dosyasında aynı tahvil sözleşmesine dayalı olarak açılan davada davacının tahvil

sözleşmesi uyarınca tahvilin kayıt sahipliğini ispatlayamadığı gerekçesiyle davanın reddedildiği, kararın istinafı üzerine, taleplerin esastan reddine karar verildiği, istinaf ilamının temyizi üzerine de Yargıtay 6. Hukuk Dairesi'nin 2024/101 Esas, 2024/608 Karar sayılı ilamı ile de kararın onandığı, bu kararın eldeki dosya açısından emsal teşkil ettiği ve kuvvetli delil niteliği taşıdığı, buna göre eldeki davada davacı vekiline, ... Global Markets Deutschland AG tarafından doğrulanmış, hak sahipliğini gösteren belgeyi sunması için 4 haftalık kesin süre verildiği, ancak kayıt tutmakla görevli kuruluş tarafından, davacının haksahipliğini doğrulayan bir kayda rastlanılmadığı, Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. Euroclear saklama kuruluşunda bulunan .... numaralı hesapta .... kodlu eurobonda ait 16.05.2018 tarihli portföy durum raporunun, davacının iddiasını kanıtlaması için yeterli olmadığı, böylece davacının tahvil sözleşmesi uyarınca hak sahipliğini ispatlayamadığı gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davalı ... ile dava dışı yabancı kuruluşlar arasında 10.11.2020 tarihli tahvil sözleşmesi ve ek 30.09.2015 tarihli tahvil sözleşmesi imzalandığı, ek tahvil sözleşmesi ile İngiliz Mahkemelerinin yetkili olduğunun ve İngiliz Hukukunun uygulanacağının düzenlendiği, İİK'nın 154/son maddesindeki iflas kararının mutlaka borçlunun muamele merkezinin bulunduğu ticaret mahkemesinde açılacağına ilişkin kesin yetki kuralının alacağın tespiti aşamasına ilişkin olmadığı, davacı tarafça, öncelikle ek tahvil sözleşmesinde belirlenen yargı yerinde alacağının varlığını ispatlayacak bir karar alınması ve bu karara dayanılarak Türkiye'de borçlu aleyhine iflas yolu ile takip yapılması ve iflas davası açılması gerektiği, gerek bölge adliye mahkemesi, gerek Yargıtay 23. Hukuk Dairesi ve Yargıtay 6. Hukuk Dairesi'nin kararlarının bu yönde olduğu, İlk derece Mahkemesince Ankara 1. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2021/69 Esas, 2022/650 Karar sayılı Yargıtay'ca onanan ve kesinleşen kararına dayalı olarak eldeki davanın reddine karar verilmiş ise de, davacı tarafça, öncelikle ek tahvil sözleşmesinde belirlenen yargı yerinde alacağının varlığını ispatlayacak bir karar alınması ve bu karara dayanılarak Türkiye'de borçlu aleyhine iflas yolu ile takip yapılması ve iflas davası açılması gerektiğinden İlk derece Mahkemesi kararını gerekçe yönünden düzelterek yeniden esas hakkında karar verilerek davanın reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; iflasın kamu düzenine ilişkin olduğunu, yetki sözleşmesi ile yetkili mahkemenin değiştirilemeyeceğini, aynı tahvil sözleşmesine dayanarak farklı bir davacı tarafından açılan davada istinaf incelemesinde, İngiliz Mahkemelerinin yetkili olduğuna dair hiçbir hüküm kurulmadığını ve Türk Mahkelerinin yetkili olduğu kabulüne dayanarak esasa ilişkin olarak yerel mahekeme tarafından verilen kararın onandığını, bu davada ise Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 23. Hukuk Dairesi, İngiliz Mahkemelerinin yetkili olduğunu gerekçesiyle davanın esasını incelemediğini, Anayasa Mahkemesi, yerleşik içtihatlarında mahkemelerce benzer ya da özdeş olaylarda farklı kararlar verilmesinin, hukuk devleti ilkesinin ayrılmaz bir parçası olduğunun belirtildiğini, müvekkilinin tahvil sahipliğine ilişkin tüm kayıtların ve belgelerin, uluslararası tahvil saklama kuruluşları (Euroclear ve Clearstream) ile banka hesap özetleri aracılığıyla açıkça ortaya konulduğunu, tahvil sahipliğinin ispatı için yabancı mahkemelerde dava açılmasının zorunlu olmadığını, tahvil sahipliğinin uluslararası saklama kuruluşlarının kayıtlarıyla ispat edilebilir nitelikte olduğunu, itirazın kaldırılması ve iflas davasında, itirazın kaldırılması ve iflas talebi birbirinden ayrılamaz bir bütün olduğunu, tahvil sözleşmelerinde tarafların yetkili

mahkemeyi belirleyebileceği kabul edilse bile iflas hukuku kamu düzeninden olduğu için, bu tür yetki anlaşmalarının geçersiz olduğunu, Bölge Adliye Mahkemesince Türk Mahkemelerinin kesin yetkisinin yok sayıldığını, kararın oy çokluğu ile alındığını, bu durumun müvekkilinin hukuki gerekçelerinin haklılığını desteklediğini beyan etmiştir

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, iflas yolu ile adi takibe itirazın kaldırılması ve iflas istemine ilişkindir.

Bölge Adliye Mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 371. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı halinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre usul ve kanuna uygun olup davacı vekilince temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 370/1. maddesi hükmü uyarınca ONANMASINA,

Alınması gereken temyiz harcı peşin olarak yatırıldığından yeniden harç alınmasına yer olmadığına,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 21.05. 2025 tarihinde oy birliği ile karar verildi.